

Lærerveiledning trinn 1

Barn stiller ofte gode spørsmål. Mye av forskningsprosessen handler nettopp om å finne gode spørsmål, som kan gi oss ny kunnskap når vi prøver å finne svarene på dem.

Barn motiverer barn

Bruk litt tid på å la elevene sette seg inn i hva forskning er før dere starter på et eget forskningsprosjekt. I ressursen legges det opp til at elevene bli inspirert av å høre om andre barn sine forskningsprosjekter.

Hvordan finne forskningsspørsmål?

Det er flere måter å gå fram på for å finne en problemstilling å forske på. Aller først handler det om å undre seg. Sett av god tid til undringsfasen, gjerne en undervisningstime i uken, over flere uker. Et godt tips er å lage en Nysgjerrigper-postkasse (for eksempel av en tom kopipapir-boks) som dere «poster» spørsmål i. La boksen stå i klasserommet en dag, ei uke, en måned eller hele skoleåret.

«Hva er kritt laget av? Hva er det minste som fins?» lurer en elev på 1. trinn på.

Tenke selv, snakke sammen, dele i plenum

Metoden IGP (Individuelt, gruppe, plenum) kan være fin å bruke for å involvere alle elevene og for å gi elevene rom til å tenke selv og diskutere med andre.

Her er flere tips i jakten på en problemstilling:

- Ha en undringstime der elevene skriver spørsmål på lapper og poster i postkassen. I denne fasen trenger klassen massevis av spørsmål, og de behøver ikke å vurdere om spørsmålet er fint å forske på eller ei. De skal bare finne undringer.
- Bli enige om et tema (for eksempel sansene, energi, språk eller planter) som dere finner forskningsspørsmål til.
- Noter spørsmål som spontant dukker opp i skolehverdagen – spørsmål som du ikke umiddelbart kan svare på selv. Kanskje dukker det opp problemstillinger når dere går tur, når dere er på besøk et sted, eller når dere diskuterer noe i en time:
 - Hvorfor samler skogsmaur kvæ på tua?
 - Hvorfor er det så stygg vei forbi skolen vår?
 - Hvorfor blir tyggisen hard?
- Gå på undringsjakt på skolen. Før jakten gjør dere en avtale om hvor barna kan få gå å lete etter spørsmål. Gjør elevene bevisst på tilliten du gir dem ved å la dem få gå på undringsjakt. Avtal en tidsramme med elevene – for eksempel 20 eller 30 minutter. Elevene går i grupper og har med seg en bunke med små lapper. Be dem lete etter noe de synes er rart, noe de ikke skjønner - noe de lurer på. Undringsjaktene kan også gjøres som leksearbeid.

Lag en undringsvegg på skolen

La alle elevene tegne eller male en av problemstillingene de har samlet. Det kan bli en flott undringsvegg som er fin for andre å se nærmere på.

Bilde av en undringsvegg

Velg spørsmål som egner seg å forske på

Når dere har samlet mange spørsmål, må du alene eller sammen med elevene sortere ut hvilke problemstillinger som egner seg å forske på. Selv om alle spørsmålene er fine, velger du 2-4 problemstillinger som virker gode å forske på. Det er viktig at dere velger en problemstilling elevene selv kan bidra med data til. Elevene kan ha avstemming i klasserommet om hvilken problemstilling de skal forske på.

Forundersøkelser

Gjør forundersøkelser til spørsmål dere vurderer å bruke som problemstilling. Slik oppdager dere raskt hvilke spørsmål som egner seg å forske på. I forundersøkelsen kan dere vurdere hvor lett det er å lage hypoteser til problemstillingen, og hvilke undersøkelser som kan være aktuelle.

Forskerboka

Allerede på trinn 1 er det lurt å samle på notatene til elevene, slik at det blir mulig å fortelle om forskningsprosessen til slutt. Forskerboka er et hefte som kan hjelpe elevene med å notere underveis i prosessen. Hftet kan skrives i for hånd, eller digitalt. Forskerboka er i seks deler, eller trinn, akkurat som Nysgjerrigpermetoden. Hvis elevene tar grundige notater på sidene, får de til slutt en miniforskningsrapport.

[Forskerboka for skjerm](#)

[Forskerboka for utskrift](#)

← Tilbake

Neste →

PUBLISERT 31. JAN. 2023 | OPPDATERT 24. MARS 2025

DEL | LAST NED

Meldinger ved utskriftstidspunkt 4. april 2025, kl. 11.51 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.